

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Tdo/3/2018
Identifikačné číslo spisu: 5116010261
Dátum vydania rozhodnutia: 05.06.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Šišková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:5116010261.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Aleny Šiškovej a sudcov JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Martina Bargela na neverejnom zasadnutí konanom v Bratislave 5. júna 2018 v trestnej veci obvineného Z. Y. pre prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona, o dovolaní obvineného Z. Y., ktoré podal prostredníctvom obhajcu JUDr. Juraja Štrbáka, advokáta v Čadci, proti rozsudku Okresného súdu Žilina zo 7. decembra 2016, sp. zn. 1T/24/2016 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline z 11. mája 2017, sp. zn. 3To/22/2017, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku dovolanie obvineného Z. Y.
s a o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Žilina zo 7. decembra 2016, sp. zn. 1T/24/2016, bol obvinený Z. Y. uznaný za vinného z prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že:

- dňa 5. novembra 2015 v čase o 06,20 hod. viedol osobné motorové vozidlo zn. K. Z., ev. č. Y po ceste I/64 v smere od Rajca na Žilinu, pričom v km 194,100 v miernej pravotočivej zákrute pri kempingu Slnčné skaly v katastri obce Poluvsie pri predchádzaní pred ním idúceho vozidla - autobusu nemal pred sebou rozhlád na takú vzdialenosť, ktorá je potrebná na bezpečné predchádzanie a v dôsledku toho narazil prednou ľavou časťou do prednej ľavej časti v protismernom jazdnom pruhu idúceho osobného motorového vozidla zn. K. F., ev. č. Y. XXXEH, ktoré viedol O. A. v smere jazdy od Žiliny na Rajec, pričom po zrážke boli vozidlá odhodené mimo komunikáciu a odletujúce úlomky z vozidiel zasiahli vozidlo triedy N1 zn. J. X ev. č. Y. XXX B., ktoré viedla B. K., za vozidlom VW Z., pričom pri dopravnej nehode utrpel spolujazdec z vozidla VW Z. B. Y. zranenie - trznú ranu v pravom obočí a pohmatovú citlivosť v čelovej oblasti hlavy, ktoré si vyžiadali dobu liečenia v trvaní 6 dní, O. A. utrpel zranenia - bolestivosť šije ľahšieho stupňa pri bočných úklonoch, pohmatovú bolestivosť steny hrudnej vpravo a v oblasti hrudnej kosti, miernu pohmatovú citlivosť v oblasti ľavého ramena a pohmatovú bolestivosť v oblasti chrbta pravej nohy, ktoré si vyžiadali práceneschopnosť v trvaní 6 dní, a spolujazdkyňa z vozidla F. O. D. utrpela zranenia, na následky ktorých dňa 7. novembra 2015 zomrela

v dôsledku pomliaždenia mozgu, krvácania pod mäkkú a tvrdú blanu mozgovú pri krvácaní do podmozgovej žľazy a pri zlomeninách skeletu lebky, pričom Z. Y. svojím konaním porušil ustanovenia § 15 ods. 5 písm. a), písm. c) zák. č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Za to mu bol uložený podľa § 149 ods. 2 Trestného zákona, § 38 ods. 3, § 36 písm. j), písm. l) Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona súd ho pre výkon uloženého trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 61 ods. 2 Trestného zákona súd obvinenému uložil aj trest zákazu činnosti riadiť motorové vozidlá všetkých druhov na 4 (štyri) roky.

Podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku poškodeného O. D., nar. XX. novembra XXXX v Y., trvale bytom Z. č. XXX, okr. Y., s nárokom na náhradu škody odkázal na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku podal obvinený prostredníctvom obhajkyne písomne odvolanie doručené Okresnému súdu Žilina 3. februára 2017 proti výroku o vine, treste, náhrade škody i konaniu, ktoré rozhodnutiu predchádzalo.

Krajský súd v Žiline uznesením z 11. mája 2017, sp. zn. 3To/22/2017, podľa § 321 ods. 1 písm. f) Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o náhrade škody.

V odôvodnení rozhodnutia krajský súd okrem iného uviedol, že v konaní ktoré predchádzalo napadnutým výrokom rozsudku, postupoval prvostupňový súd podľa príslušných ustanovení Trestného poriadku, ktorých zmyslom je zabezpečiť náležité objasnenie veci a možnosť uplatnenia práv obvineného na obhajobu, pričom vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na jeho rozhodnutie. Podľa názoru krajského súdu bola vina obvineného Z. Y. bezpochyby preukázaná. S rozhodnutím prvostupňového súdu sa v podstate odvolací súd stotožnil vo všetkých výrokoch okrem výroku o náhrade škody, ktorý zrušil, pretože obvinený v priebehu odvolacieho konania predložil písomné potvrdenie, že 2. februára 2017 poškodenému uplatnenú náhradu škody uhradil v celom rozsahu.

Obvinený Z. Y. písomným podaním zo 17. augusta 2017 (doručené Okresnému súdu Žilina 20. októbra 2017) podal prostredníctvom obhajcu JUDr. Juraja Štrbáka proti rozsudku Okresného súdu Žilina zo 7. decembra 2016, sp. zn. 1T/24/2016 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline z 11. mája 2017, sp. zn. 3To/22/2017 dovolanie.

V dovolaní poukázal na naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Obvinený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, videl v tom, že bolo zásadným spôsobom porušené jeho právo na obhajobu z dôvodu, že vyšetrovateľ v prípravnom konaní porušil svoje povinnosti vyplývajúce z Trestného poriadku, nakoľko mu neumožnil vyjadriť sa k predmetnému skutku v zmysle uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesenia obvinenia z 5. novembra 2015. Obvinený v dôsledku dopravnej nehody nebol v stave sám sa náležite obhajovať. Vyšetrovateľ mu pre daný čas a moment v zmysle § 37 ods. 2 Trestného poriadku neustanovil obhajcu, hoci tak podľa názoru obvineného mal urobiť. Obvinený nebol fyzicky a najmä psychicky v poriadku a napriek tomu bol vyšetrovateľom vyťažovaný bezprostredne v deň nehody a krátkou cestou mu bolo doručené uznesenie o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia. Podľa názoru obvineného nebol riadne poučený o svojich právach, hoci poučenie podpísal. Vzhľadom k tomu, že išlo o prípad nutnej obhajoby, takýto úkon je absolútne neúčinným a nie je možné ho v trestnom konaní použiť. V prípravnom konaní mu teda bola odňatá možnosť aktívne sa brániť prostredníctvom obhajcu. Obvinený ďalej poukázal na Všeobecnú deklaráciu ľudských práv, čl. 11 (osobu treba považovať za nevinnú, kým sa nepreukáže jej vina), na Európsky dohovor, čl. 6 ods. 3, Ústavu Slovenskej republiky, čl. 50 ods. 3 (obvinenému má byť poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby).

Obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil, že v danej veci došlo k porušeniu zákona v jeho neprospech a aby uznesenie Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 3To/22/2017 z 15. mája 2017 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Žilina, sp. zn. 1T/24/2016 zo 7. decembra 2016 zrušil v celom rozsahu a aby vrátil vec Okresnému súdu Žilina na ďalšie konanie a rozhodnutie.

K dovolaniu obvineného sa prokurátor ani poškodený nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) na základe podaného dovolania zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1 Trestného poriadku), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku) za splnenia podmienok uvedených v § 373 Trestného poriadku, v zákonnej lehote a mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku). Dovolanie súčasne spĺňa podmienky uvedené v § 373 Trestného poriadku; ako aj obsahové náležitosti uvedené v § 374 Trestného poriadku. Dovolací dôvod však podľa § 371 ods. 1 písm. c) nie je naplnený.

Dovolanie, ako mimoriadny opravný prostriedok, umožňuje oprávneným osobám namietat' zásadné porušenie procesnoprávných a hmotnoprávných ustanovení v rozhodnutiach súdov, a to z dôvodov, ktoré sú taxatívne upravené v ustanovení § 371 ods. 1 písm. a) až písm. n) Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 4 Trestného poriadku dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. a) až g) Trestného poriadku nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom; to neplatí, ak dovolanie podáva minister spravodlivosti.

Výjadrenia obvineného v priebehu konania na okresnom súde, ani jeho písomné odôvodnenie odvolania, neobsahuje žiadne také námietky, ktoré možno stotožniť s námietkami vzťahujúcimi sa na uplatnený dovolací dôvod, preto najvyšší súd na tento dôvod neprihliadal.

Nad rámec rozhodnutia najvyšší súd považuje za potrebné uviesť, že dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku je porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom.

Právo na obhajobu je popri prezumpcii neviny jedným z najdôležitejších základných práv osôb, proti ktorým sa vedie trestné konanie. Hlavným účelom tohto práva garantovaného čl. 6 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd ako aj čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky je dosiahnutie spravodlivého súdneho rozhodnutia. Ide o právo, ktoré je nielen v záujme trestne stíhanej osoby a na jej prospech, ale je tiež v záujme demokratického právneho štátu, založeného na úcte k právam a slobodám človeka a občana.

Konštantná judikatúra dovolacieho súdu právo na obhajobu v zmysle citovaného dovolacieho dôvodu chápe ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Platný Trestný poriadok obsahuje celý rad ustanovení, ktoré upravujú jednotlivé čiastkové práva obvineného charakteristické pre to ktoré štádium trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní však samo o sebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Zo znenia tohto ustanovenia totiž jednoznačne vyplýva, že len porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom, je spôsobilé naplniť uvedený dovolací dôvod.

Obvinený namietal, že v prípravnom konaní boli porušené jeho práva na obhajobu tým, že vyšetrovateľ mu neustanovil obhajcu napriek tomu, že mu ho mal podľa § 37 ods. 2 Trestného poriadku ustanoviť.

K tomu najvyšší súd uvádza podľa § 37 ods. 2 Trestného poriadku obvinený musí mať obhajcu aj vtedy, ak to považuje súd a v prípravnom konaní prokurátor alebo policajt za nevyhnutné najmä preto, že majú pochybnosť o spôsobilosti obvineného náležite sa obhajovať. Uvedené ustanovenie sa aplikuje najmä v prípade, ak ide o obvineného, ktorý je sluchovo postihnutý, nemý, nevidiaci, s vadou reči zabraňujúcou

mu náležite sa vyjadrovať alebo o obvineného, ktorý nevie čítať, alebo písať, prípadne existujú pochybnosti o jeho duševnom zdraví. V posudzovanej veci o taký prípad nešlo. Obvinený Z. Y. v prípravnom konaní nevypovedal.

Podľa § 278 ods. 2 Trestného poriadku ak nejde o prípad podania obžaloby po konaní o návrhu na dohodu o vine a treste podľa § 232 ods. 5 alebo 6, súd môže pri svojom rozhodnutí prihliadať len na skutočnosti, ktoré boli prebraté na hlavnom pojednávaní, a opierať sa o dôkazy, ktoré boli na hlavnom pojednávaní vykonané.

Z predloženého spisového materiálu je zrejmé, že právo na obhajobu obvineného bolo v priebehu trestného konania zachované, pričom obvinený mal možnosť zúčastňovať sa hlavných pojednávaní a uplatňovať svoje práva či už osobne alebo prostredníctvom obhajkyne, pričom toto svoje právo v priebehu konania aj aktívne využíval [napr. hlavné pojednávanie, konané 5. decembra 2016 (č. l. 283)].

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci odmietne dovolanie, ak je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku.

V posudzovanej veci ako z vyššie uvedeného vyplýva, neboli splnené zákonné podmienky dovolania podľa § 371 Trestného poriadku, preto Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí dovolanie obvineného Z. Y. odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.